

Web : www.beecongres.com; <http://hranomdozdravlja.com/?do=pcele>

REZOLUCIJA I ZAKLJUČCI IV KONGRESA

O PČELARSTVU I PČELINJIM PROIZVODIMA SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM
SARAJEVO, 2019.

Kongres je i ove godine, kao i do sada, pokazao svoju interdisciplinarnost, okupljajući sve zainteresirane strane iz područja pčelarstva i pčelinjih proizvoda. Na Kongresu su predstavljeni rezultati istraživanja, kao i rezultati iz struke i prakse. Tako su u radu ovogodišnjeg skupa sudjelovali veterinari, prehrambeni tehnolozi, nutricionisti, liječnici, agronomi, farmaceuti i veliki broj iskusnih pčelara kao i drugih srodnih zanimanja. Skup će i u buduću njegovati ovakav pristup. U skladu s vizijom, misijom i ciljevima kongresa, donesena je rezolucija koja podrazumijeva zaključke i preporuke:

1. Pčelarstvo je važna privredna djelatnost koja u znatnoj mjeri može utjecati na materijalni status poljoprivrednih proizvođača u ruralnim područjima, a predstavlja potencijal u smanjenju siromaštva i migracija stanovništva posebno mlađe populacije;
2. Prognozira se u budućnosti rast proizvodnje meda, tako da proizvodnja kvalitetnog meda i drugih pčelinjih proizvoda predstavlja veliku šansu za razvoj pčelarstva i poljoprivrede u cjelini;
3. U cilju povećanja konkurentnosti ovog sektora, u narednom periodu, potrebno je povećati produktivnost po košnici tako što će se više primjenjivati moderne tehnologije i povećavati broj profesionalnih pčelara kao i pčelara hobista. Naročito je značajna primjena mobilnog pčelarenja i tehnologija poput SMS vage i drugih informacionih tehnologija, upotreba podataka meteoroloških službi, registra i katastra pčelinje ispaše itd.;
4. U cilju poboljšanja i stvaranja uvjeta tehničkog i tehnološkog progressa, pčelarske organizacije u narednom periodu trebaju neprekidno raditi na predlaganju, osiguravanju i usmjeravanju potpora državnih i međunarodnih institucija te koristiti postojeće mogućnosti potpora iz fondova države i EU;
5. Svi akteri u lancu vrijednosti pčelarstva trebaju težiti boljem reguliranju institucionalno-pravnih okvira ove oblasti;
6. S obzirom na stalno prisutna dva velika problema, s kojima se proizvođači u ovom sektoru susreću, a to su patvorenje meda i uvoz pčelinjih proizvoda slabije kvalitete po niskim cijenama, u narednom periodu neophodno je raditi na poboljšanju (interne i externe) kontrole proizvoda na domaćem i međunarodnom tržištu;
7. Zbog sve češće pojave umiranja pčelinjih zajednica uslijed nepravilne/prekomjerne upotrebe pesticida, kemizacije tla, zagađenja pitke vode, urbanizacije i klimatskih promjena, nameće se zahtjev

PTF

Web : www.beecongres.com; <http://hranomdozdravlja.com/?do=pcele>

za boljom regulativom u ovome području i njene primjene u praksi, a sve u u cilju zaštite pčelinjih zajednica;

8. Budući da su bolesti pčela veliki problem, predlaže se poboljšanje nadzora i provođenje u praksu kvalitetnijih preventivnih mjera;

9. U suradnji s naučnim institucijama potrebno je raditi na implementaciji najnovijih spoznaja o metodama u prevenciji bolesti pčela. Tako je neophodno pojačati i zdravstvenu zaštitu i sigurnost pčela pod veterinarskom kontrolom, a posebno na koncentriranim pašnim područjima;

10. Neophodno je institucionalno urediti područje uzgoja matica, kroz uspostavu sistema testiranja i rangiranja proizvođača matica, po kvaliteti na godišnjoj razini, kao i uvođenju legislative o državnim poticajima za proizvodnju matica;

11. Prisutno je nedovoljno poznavanje proizvodnje matične mliječi kao i kvalitetnih postupaka prikupljanja i dorade ostalih pčelinjih proizvoda poput polena, propolisa, perge, voska i pčelinjeg otrova, ali i proizvoda u čiji sastav se oni ugrađuju na čemu se u narednom periodu treba intenzivno raditi. To je preduvjet za poboljšanja položaja pčelarstva, ali i poboljšanje tržišne ponude i konkurentnosti tih proizvoda;

12. Neke vrste pčelinjih proizvoda imaju posebnu vrijednost jer njihov sastav je uvjetovan prirodnim nasljeđem biljaka u BiH, pa posebnu pažnju treba posvetiti zaštiti i promoviranju pčelinjih proizvoda s geografskim porijeklom;

13. Neophodne je raditi na usklađivanju zakonske regulative iz područja pčelarstva s legislativom EU. Pored ostalog potrebno je u najskorije vrijeme, poboljšati i urediti zakonsku regulativu za registraciju vozila i pčelarskih prikolica;

14. Neophodne je ubrzati i pojednostaviti proceduru za prelazak s konvencionalnog na organsko pčelarstvo;

15. Pčelinji proizvodi su prirodni proizvodi na koje utječu klimatski i drugi vanjski uvjeti. Iz tog razloga je potrebno definirati više parametara koji određuju njihovu kvalitetu te definirati interval vrijednosti tih parametara;

16. Analizom fizičko-hemijskih parametara kvaliteta kao i polenskom analizom meda ne dobivaju se informacije o njegovoj prihvatljivosti od strane potrošača, kao ni o senzorskim osobinama meda, poput nijanse boje, intenziteta i postojanosti mirisa i arome, intenziteta slatkog, kiselog ili gorkog ukusa, ili u vezi sa nedostacima u vidu prisutnih nečistoća, pjene ili pojave fermentacije. Zbog toga je neophodno uložiti dodatne napore u cilju harmonizacije i standardizacije metodologije u vidu pisanog standarda,

Web : www.beecongres.com; <http://hranomdozdravlja.com/?do=pcele>

koji će u sebi sadržati sve elemente i naučne principe jedinstvenog i prihvaćenog senzorskog vrednovanja;

17. Primjena dobre pčelarske prakse je neophodna i potrebna za proizvodnju zdravstveno sigurnih i kvalitetnih pčelinjih proizvoda. Informatička podrška u realizaciji preduslovnih programa dobre proizvođačke prakse igra veliku ulogu u svakoj kompaniji koja se bavi proizvodnjom i preradom meda pa je njena primjene obavezujuća, a dobra pčelarska prakse treba biti kvalitetno dokumentirana;

18. Senzorna kvaliteta meda povezana je s dobrom pčelarskom praksom, rukovanjem s medom i botaničkim porijeklom meda. To znači da se školovan senzorski panel može upotrijebiti da se izdvoji med visoke senzorne kvalitete, koji posljedično može imati i veći sadržaj određenih nutritivno vrednijih komponenti (npr. minerala, antioksidativni potencijal kao u kestenovom medu, i sl);

19. Obavljanje senzornih analiza u suradnji s potrošačima može dati odgovore na to kako oni primjećuju, osjete i prihvaćaju određene vrste meda. Na osnovi toga se može "komunicirati" s njima (potrošačima), te poticati upotreba različitih vrsta kvalitetnog meda, u cilju postizanja bolje konkurentnosti proizvođača i poboljšanja zdravlja potrošača;

20. Potrebno je planski i institucionalno uspostaviti zahtjeve za standardizacijom pčelinjih proizvoda u cijelom lancu proizvodnje te uspostavu sistema unapređenja postojeće primjene apiterapeutskih proizvoda;

21. U području apiterapije potrebno je neprekidno poticati suradnju s akademskom zajednicom u cilju intenziviranja naučnih istraživanja (kliničke i druge studije). Dokazi o djelovanju apiterapeutskog proizvoda na zdravlje često nisu potkrijepljeni činjenicama. Njihova proizvodnja je najčešće u domaćinstvu, a prodaja u direktnoj komunikaciji proizvođač-potrošač. Zbog toga je, u interesu proizvođača, a i konzumenata unifikacija kvalitete apiterapeutskih proizvoda te pružanje provjerene informacije potrošaču. Za dokazivanje efikasnosti i efektivnosti apiterapeutskog pripravka preporučuje se koristiti samo tvrdnje dobivene na bazi postojećih ili izvedenih kliničkih studija. Rezultati studija i analiza trebaju biti navedeni u proizvodnoj dokumentaciji apiterapeutskog proizvoda;

22. Pčelinji proizvodi mogu biti značajna osnova za razvoj farmaceutske, kozmetičke i drugih srodnih industrijskih grana pa je njihova standardizacija osnovni preduvjet primjene u te svrhe. U tom cilju kongres formira svoje stalne komisije za standardizaciju i za apiterapiju;

23. Potrebno je unaprijediti međunarodnu suradnju u cilju aplikacija na razvojne projekte iz oblasti pčelarstva, pčelinjih proizvoda i kompletnog lanca vrijednosti u ovoj oblasti;

Web : www.beecongres.com; <http://hranomdozdravlja.com/?do=pcele>

24. Postoji velika potreba stalnog obrazovanja pčelara kako bi povećali kako nivo njihovog znanja tako i vještine i način primjene tog znanja kao odgovor novim izazovima, a sve u pravcu poboljšanja konkurentnosti pčelarske proizvodnje i održivosti poljoprivrednih gazdinstva. Cijeli pčelarski lanac i krajnji pčelinji proizvodi mogli bi se poboljšati ako se posebna pažnja posveti edukaciji svih sudionika duž lanca vrijednosti proizvodnje, prerade, pakovanja i distribucije pčelinjih proizvoda (tehnolozi, agronomi, farmaceuti, agro-ekonomisti, veterinari, liječnici itd.);

25. Na web stranici Kongresa www.beecongres.com će se redovno objavljivati svi oblici međunarodnih saradnji kao i najnovije spoznaje iz oblasti pčelarstva i pčelinjih proizvoda.

Sarajevo, 17.11.2019. godine

Predsjednik Organizacionog Odbora
Muamer Mandra dr.vet.med.